

Стратегія

	Освіта	Наука	Цінності
Академічна спільнота та розвиток талантів	1.1, 1.2	2.2, 2.3, 2.4, 2.5	3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Унікальність	1.4, 1.5	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5	3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Інтернаціоналізація	1.2, 1.4	2.5	3.3
Цілі сталого розвитку	1.1, 1.2, 1.5	2.2, 2.5	3.3, 3.4, 3.4
Інновації	1.1, 1.3	2.2, 2.5	3.2
Відповідальність	1.1, 1.2, 1.5	2.1, 2.2, 2.3	3.1, 3.5
Інфраструктура та цифровізація	1.1, 1.3	2.1, 2.4	3.2
Фінанси	1.1	2.5	3.2

Преамбула

Бердянський державний педагогічний університет (БДПУ) визначає стратегію розвитку в умовах глибоких трансформацій вищої освіти в Україні та Європі. Повномасштабна війна, вимушене переміщення закладу, руйнування матеріальної інфраструктури та фрагментація академічних спільнот не лише створили безпрецедентні виклики, а й зумовили потребу переосмислення сутності університету – його ролі в суспільстві, просторових меж та організаційних форм функціонування.

Відповідаючи на ці виклики, БДПУ свідомо обирає модель розвитку, що узгоджується з європейською візією «University Without Walls 2030», та інтегрує її у власну інституційну ідентичність. У межах цієї моделі університет позиціонується як відкрита, розподілена та мережева інституція, що поєднує фізичні та цифрові середовища, забезпечує безперервність освітньої та дослідницької діяльності й реалізує свої функції у взаємодії з партнерами, спільнотами і суспільством.

Модель «університету без стін» передбачає перехід від інституції, діяльність якої зосереджена в межах одного фізичного кампусу, до університету, що функціонує через розподілену мережу просторів, партнерських хабів і цифрових середовищ. У межах цієї моделі університет не обмежується власною матеріальною інфраструктурою, а використовує розширений спектр ресурсів – академічних, інституційних і суспільних – доступних через співпрацю та мережеву взаємодію.

Такий підхід передбачає розвиток спільних просторів присутності, мобільних форматів діяльності та гнучких організаційних рішень, що дають змогу університету

бути там, де створюються й передаються знання, формуються партнерства та виникають нові можливості для розвитку.

Стратегія БДПУ ґрунтується на принципах реформування Європейського дослідницького простору та розвитку академічної культури. Університет є підписантом міжнародних ініціатив, які визначають сучасні стандарти наукової діяльності та її оцінювання, зокрема DORA, CoARA, Стокгольмської декларації про реформування наукового видавництва, Європейської хартії дослідників і Кодексу поведінки щодо найму дослідників, а також ініціативи *More Than Our Rank (Ми більше, ніж наше місце в рейтингу)*. Це засвідчує орієнтацію університету на відкриту науку, відповідальні дослідження, багатовимірне оцінювання результатів наукової діяльності та розвиток академічних кар'єр.

Реалізація стратегії відбувається через систему взаємопов'язаних пілонів – освіта, наука, цінності, у межах яких ключові виміри розвитку університету наскрізно проходять через усі стратегічні цілі та підтримуються відповідними напрямками діяльності. До таких вимірів належать:

- академічна спільнота та розвиток талантів;
- відповідальність;
- інтернаціоналізація;
- орієнтація на Цілі сталого розвитку;
- інновації;
- інфраструктура та цифровізація;
- фінансова сталість;
- унікальність університету.

Зазначені виміри розвитку визначають не лише зміст освітніх і дослідницьких процесів, а й характер інституційної культури та взаємодії університету зі спільнотами.

Академічна спільнота та розвиток талантів розглядаються як основа функціонування «університету без стін». БДПУ зосереджується на підтримці, утриманні та розвитку академічних спільнот, створюючи умови для професійного зростання, активної залученості й реалізації людського потенціалу. Водночас особлива увага приділяється збереженню зв'язків, взаємопідтримці та формуванню відчуття належності до університету в умовах розподіленого середовища.

Відповідальність охоплює етичні, соціальні та професійні аспекти діяльності університету. Вона проявляється як у змісті підготовки фахівців, так і в організації досліджень, що здійснюються на засадах доброчесності, відкритості та з урахуванням потенційних ризиків і наслідків. У ширшому сенсі відповідальність визначає характер взаємодії університету із суспільством і рівень довіри до його діяльності.

Інтернаціоналізація розглядається як невід'ємна характеристика «університету без стін». Вона реалізується через залученість у міжнародні освітні та дослідницькі середовища, розвиток партнерств і участь у транснаціональних академічних спільнотах. Такий підхід сприяє обміну знаннями, досвідом і практиками, а також формує відкритість до різноманіття та міжкультурної взаємодії.

Орієнтація на Цілі сталого розвитку виступає орієнтиром для визначення пріоритетів діяльності університету. Він інтегрує їх у зміст освітніх програм, напрями досліджень і взаємодію із суспільством, спрямовуючи свою діяльність на вирішення актуальних соціальних, економічних та екологічних викликів.

Інновації розглядаються як здатність університету до оновлення та створення нових рішень. Це охоплює як розвиток дослідницьких підходів і прикладних результатів, так і впровадження нових форматів навчання, взаємодії та організації діяльності. Інноваційність також пов'язана з підтримкою ініціативності, відкритості до змін і готовності до експериментування.

Інфраструктура та цифровізація визначають спроможність університету діяти в розподіленому середовищі. Йдеться про розвиток цифрових інструментів і сервісів, що забезпечують доступність і безперервність освітніх і дослідницьких процесів, підтримують роботу з даними та створюють умови для відкритості й співпраці.

Фінансова сталість розглядається як умова забезпечення стійкого розвитку БДПУ. Він орієнтується на диверсифікацію джерел фінансування, ефективно управління ресурсами та підтримку ключових процесів, що дозволяє забезпечувати безперервність діяльності в умовах змін і обмежень.

Унікальність є ключовим виміром, що визначає інституційну ідентичність БДПУ та відрізняє його від інших. Вона реалізується через модель «університету без стін», у межах якої заклад постає як відкрита, розподілена та мережева інституція, що поєднує фізичні й цифрові середовища та здійснює свою діяльність через систему партнерств, спільнот і взаємодій.

У цій моделі університет не обмежується просторовими рамками кампусу, а постає як динамічна мережа академічних і соціальних зв'язків. Це передбачає зміну логіки організації діяльності – від локалізованої інституції до розподіленої системи, що ґрунтується на взаємодії, координації та довірі. Такий підхід забезпечує безперервність освітніх і дослідницьких процесів, підтримує цілісність академічної спільноти та дозволяє реалізовувати основні функції університету незалежно від фізичної локалізації його учасників.

Унікальність БДПУ проявляється також у здатності поєднувати освіту, науку і цінності в межах єдиної моделі, орієнтованої на співпрацю та спільне творення знань. Університет виступає мережевим вузлом, що інтегрує партнерства, академічні спільноти та взаємодію із суспільством, забезпечуючи циркуляцію знань, ідей і практик.

Важливим складником цієї унікальності є формування особливої інституційної культури, що ґрунтується на відкритості, довірі, взаємній відповідальності, залученості та інклюзивності. Саме ця культура забезпечує стійкість університету в умовах невизначеності, дозволяє підтримувати зв'язки між членами спільноти та сприяє адаптації до змін.

Отже, модель «університету без стін» виступає не окремим напрямом розвитку, а метарамкою, що визначає організацію діяльності, характер взаємодій і стратегічне позиціонування БДПУ. Вона забезпечує здатність закладу функціонувати як розподілена, мережева інституція, інтегрована у глобальний простір і водночас

укорінена у суспільному контексті, поєднуючи гнучкість «університету без стін» із цілісністю відкритого багатокампусного середовища та зберігаючи живий інтелектуальний і культурний зв'язок із українським Північним Приазов'ям.

Місія Бердянського державного педагогічного університету

Бердянський державний педагогічний університет постає як «університет без стін» – відкрита, мережева та соціально відповідальна інституція, що функціонує у взаємодії фізичних і цифрових середовищ та забезпечує безперервний професійний і особистісний розвиток педагога, дослідника, фахівця і громадянина.

Університет створює, поширює та застосовує знання на засадах академічної свободи, відкритої науки і відповідальності, упроваджує інноваційні освітні практики, формує критичне мислення, інтелектуальну автономію та відповідальне ставлення до суспільства.

БДПУ взаємодіє з громадами, державою та міжнародними партнерами, сприяє сталому розвитку й відновленню України, готує фахівців, здатних діяти відповідально, інноваційно та ефективно в контексті невизначеності, зумовленої воєнним станом.

Пілон 1. ОСВІТА

Стратегічна рамка

Освіта є стратегічним пріоритетом БДПУ – його базовою місією, що визначає інституційну ідентичність і суспільну цінність. В умовах воєнного стану, вимушеного переміщення, повоєнного відновлення та глибокої трансформації системи вищої освіти України університет переосмислює свою роль: від традиційного надавача освітніх послуг – до активного творця людського капіталу країни, інклюзивної академічної спільноти та центру педагогічних інновацій.

БДПУ здійснює перехід до відкритої, гнучкої та розподіленої освітньої системи, здатної діяти в умовах нестабільності. Він упроваджує модель «університету без стін»: поєднує фізичну й цифрову присутність, розвиває мережеву взаємодію з регіонами, поглиблює партнерство з роботодавцями та суспільством. Така трансформація передбачає не лише оновлення форматів навчання, а й переосмислення самої сутності університетської освіти – як процесу, зорієнтованого на здобувача, релевантного до реального світу та відповідального перед суспільством.

В освітній стратегії БДПУ керується системою взаємопов'язаних принципів:

- **доступність і безперервність** – освіта має залишатися доступною для всіх незалежно від місця перебування, соціального статусу, особливих потреб чи обставин воєнного часу;
- **якість і практична цінність** – підготовка фахівців відповідає реальним вимогам ринку праці, потребам відбудови країни та міжнародним академічним стандартам;

- **інноваційність і цифровізація** – освітній процес інтегрує можливості сучасних технологій, штучного інтелекту та цифрової педагогіки як органічний складник навчання;
- **відкритість і мережевість** – університет формує академічну екосистему, у якій знання створюються й передаються в партнерстві з практиками, іншими університетами, роботодавцями та громадянським суспільством;
- **відповідальність і сталість** – БДПУ готує фахівців, здатних відповідати на виклики сталого розвитку, соціальної справедливості та повоєнної трансформації країни.

Реалізація освітньої стратегії структурована навколо п'яти стратегічних цілей, що охоплюють ключові виміри трансформації: від архітектури освітніх моделей до розвитку викладацького потенціалу, від цифрової перебудови до міжнародної інтеграції, від активного залучення здобувачів до утвердження суспільної відповідальності університету.

Ціль 1.1. Відкрита, розподілена та персоналізована освітня модель

БДПУ впроваджує модель «університету без стін», що забезпечує безперервність освітнього процесу, його доступність і адаптивність до умов переміщення, мобільності та різноманіття потреб учасників освітнього процесу. Здобувач є активним суб'єктом вищої освіти, здатний формувати власну траєкторію навчання.

Ключові напрями дій:

- розвиток гібридних і дистанційних форматів навчання як базової моделі організації освітнього процесу;
- формування стабільного контингенту здобувачів вищої освіти;
- створення мережі регіональних освітніх хабів на базі партнерських установ (закладів освіти, громад, організацій);
- адаптація освітніх програм до умов нестабільності, ризиків і переміщення;
- забезпечення безперервності освітнього процесу незалежно від зовнішніх умов;
- упровадження гнучких освітніх траєкторій та механізмів індивідуалізації навчання, зокрема в межах дуальної та персоналізованої освіти;
- підвищення рівня залученості, мотивації та якості підготовки здобувачів;
- розвиток академічної мобільності здобувачів і викладачів у межах університету та між інституціями;
- розвиток мікрокредитних освітніх програм і продуктів для навчання впродовж життя (*lifelong learning*);
- розвиток механізмів фінансової стійкості через диверсифікацію освітніх продуктів і послуг;
- монетизація освітніх послуг і продуктів.

Очікувані результати до 2030 року:

- БДПУ функціонує як розподілена інституція з мережею сталої регіональної присутності;
- забезпечено стабільний і прогнозований контингент здобувачів;

- підвищується доступність освіти для різних категорій здобувачів (внутрішньо переміщених осіб, осіб з особливими освітніми потребами, дорослих та ін.);
- упроваджуються індивідуальні освітні траєкторії та дуальна форма здобуття освіти;
- зростає рівень залученості та мотивації здобувачів;
- збільшується частка доходів від нових освітніх продуктів і послуг;
- сформовано портфель мікрокредитних програм.

Ціль 1.2. Якість освіти, розвиток досконалості викладання та академічний кадровий потенціал

Університет забезпечує якість освітнього процесу через поєднання академічної підготовки з практичним досвідом і системне залучення професійного середовища. БДПУ здійснює перехід до моделі викладача нового покоління – дизайнера навчання, фасилітатора освітнього досвіду та носія практикоорієнтованої експертизи. Кадровий потенціал розвивається на засадах формування відкритої академічної мережі.

Ключові напрями дій:

- регулярне оновлення змісту освітніх програм відповідно до потреб ринку праці;
- розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- упровадження моделі *distributed faculty* (розподілений викладацький склад) як інструменту гнучкого кадрового забезпечення освітнього процесу;
- упровадження відкритої моделі викладання із залученням практиків, експертів та міжнародних фахівців;
- розвиток досконалості викладання (*Teaching Excellence*) та системи визнання якості викладання.

Очікувані результати до 2030 року:

- підвищується практична релевантність освітніх програм і рівень працевлаштування випускників за фахом;
- більшість викладачів працюють у логіці освітнього дизайну;
- функціонує система визнання якості викладання;
- сформовано стійку мережу зовнішніх учасників освітнього процесу (українські та зарубіжні університети-партнери, практики, випускники тощо).

Ціль 1.3. Цифрова трансформація та phygital-освітнє середовище

Університет упроваджує цифрові технології та штучний інтелект як основу персоналізованого й ефективного навчання. БДПУ формує інтегроване фізично-цифрове (*phygital*) освітнє середовище, орієнтоване на досвід, доступність і взаємодію, та розбудовує єдину цифрову екосистему, що забезпечує ефективність, прозорість і масштабованість усієї освітньої діяльності.

Ключові напрями дій:

- створення єдиного цифрового середовища (освітня платформа, електронний документообіг, комунікаційні сервіси);
- упровадження цифрового кабінету користувача та забезпечення безшовної взаємодії між освітніми, адміністративними й комунікаційними сервісами;

- розбудова інфраструктури зберігання та управління мультимедійним (відео-) освітнім контентом;
- забезпечення кібербезпеки та надійності цифрових сервісів;
- інтеграція штучного інтелекту в освітній процес як інструменту персоналізації та підтримки навчання;
- розвиток *phygital*-кампусу, що поєднує фізичні та цифрові навчальні простори;
- забезпечення інклюзивності, травмочутливих і травма-орієнтованих підходів в освітньому середовищі.

Очікувані результати до 2030 року:

- більшість освітніх процесів здійснюється в цифровому середовищі; університет досягає високого рівня цифрової зрілості;
- функціонує єдина цифрова екосистема з централізованим доступом до всіх сервісів;
- навчання персоналізовано завдяки використанню штучного інтелекту;
- освітнє середовище функціонує у змішаному форматі; підвищується рівень доступності та безбар'єрності.

Ціль 1.4. Міжнародна інтеграція та впізнаваний освітній профіль університету

Університет забезпечує міжнародну інтеграцію освітніх програм через розвиток партнерств, створення спільних освітніх продуктів і посилення транснаціонального виміру освіти. БДПУ формує унікальні освітні пропозиції, що визначають його конкурентну ідентичність у національному та міжнародному освітньому просторі.

Ключові напрями дій:

- інтеграція інтеркультурних компетентностей в освітні програми;
- розвиток транснаціональної освіти через створення програм подвійних дипломів із закордонними закладами вищої освіти та представлення освітніх продуктів університету на глобальних платформах онлайн-освіти (*Coursera, edX* тощо);
- формування впізнаваного освітнього профілю університету як провідного центру підготовки фахівців у відповідній галузі.

Очікувані результати до 2030 року:

- реалізуються програми подвійних дипломів із закордонними партнерами;
- університет представлений на міжнародних платформах онлайн-освіти; здобувачі отримують досвід навчання в глобальному освітньому середовищі;
- університет має впізнаваний освітній профіль, що визначає його конкурентну ідентичність на національному та міжнародному рівнях.

Ціль 1.5. Освіта для сталого розвитку, відновлення країни та суспільна відповідальність

Університет інтегрує Цілі сталого розвитку та завдання відбудови України у зміст і результати навчання. БДПУ формує культуру академічної доброчесності, відповідальності та суспільної залученості, утверджуючи свою роль як соціально відповідальної інституції, що готує фахівців для трансформації країни.

Ключові напрями дій:

- розвиток в учасників освітнього процесу компетентностей відновлення (*recovery skills*);
- оновлення освітніх програм і силабусів із включенням результатів навчання, що відповідають Цілям сталого розвитку (*SDGs*);
- оновлення політик і практик академічної доброчесності з урахуванням викликів, пов'язаних із використанням штучного інтелекту;
- посилення взаємодії університету з громадами та соціальним середовищем.

Очікувані результати до 2030 року:

- випускники володіють компетентностями сталого розвитку; в усі освітні програми інтегровано результати навчання, пов'язані з *SDGs*;
- університет готує фахівців для відбудови країни; посилено соціальний вплив освіти;
- академічна доброчесність відповідає сучасним викликам; університет підвищує рівень суспільної довіри до вищої освіти.

Пілон 2. ВІДКРИТА, ВІДПОВІДАЛЬНА ТА ГЛОБАЛЬНО ІНТЕГРОВАНА НАУКА

Стратегічна рамка

БДПУ здійснює системну трансформацію дослідницької діяльності, переходячи від фрагментованих практик до цілісної моделі науки як відкритої та відповідальної системи. У цій моделі створення, оцінювання та використання знань розглядаються як взаємопов'язані процеси, що ґрунтуються на принципах відкритості, етичної відповідальності, наукової доброчесності та суспільного впливу.

Відкрита наука постає не окремим напрямом діяльності, а базовою логікою організації досліджень, що визначає вимоги до прозорості методів, доступності результатів, відтворюваності та повторного використання знань. Водночас відкритість поєднується з відповідальним управлінням даними, зокрема з урахуванням принципів FAIR і CARE, які набувають особливої ваги в умовах роботи з чутливими даними, взаємодії з вразливими групами та дослідницькими контекстами, пов'язаними з війною.

У цій логіці трансформація дослідницької діяльності передбачає послідовні зміни на кількох рівнях. На рівні практик – упровадження відкритих, відтворюваних і етично обґрунтованих підходів до проведення досліджень. На рівні інфраструктури – розвиток інтегрованої цифрової інфраструктури, що забезпечує збереження, доступність, безпеку та інтероперабельність наукових результатів у розподіленому середовищі.

На рівні інституційної політики – реформування підходів до оцінювання досліджень і розвитку академічних кар'єр відповідно до принципів DORA, CoARA та Європейської хартії дослідників.

Такий підхід забезпечує перехід від оцінювання, зосередженого на кількісних показниках, до багатовимірної моделі, що визнає різноманіття наукових результатів, підтримує відкритість і відповідальність, а також ураховує реальний внесок досліджень у розвиток суспільства.

Функціонування цієї моделі забезпечується через розподілену, мережево інтегровану організацію досліджень, що відповідає концепції «університету без стін». У таких умовах дослідницька діяльність не залежить від фізичної інфраструктури, а ґрунтується на цифрових середовищах, міжнародних партнерствах і мобільності дослідників, що є критично важливим в умовах війни, втрати матеріальних ресурсів і фрагментації академічних спільнот.

У підсумку БДПУ формує модель науки, що поєднує відкритість, відповідальність і стійкість: відкритість як принцип доступності та циркуляції знань; відповідальність як умову етичної та соціально значущої дослідницької діяльності; стійкість як здатність функціонувати й розвиватися в умовах невизначеності, ризиків і структурних обмежень. Саме ця триєдина логіка визначає інтеграцію університету в європейський і глобальний дослідницький простір та його внесок у відновлення і розвиток України.

Ціль 2.1. Інституціоналізація відкритої науки як стандарту дослідницької діяльності

БДПУ формує модель дослідницької діяльності, у якій відкрита наука є базовим принципом організації процесів створення, оцінювання та поширення знань. Відкритість і цифрова інтегрованість утверджуються як обов'язкові характеристики наукового процесу, що забезпечують прозорість методологій, зокрема із застосуванням цифрових інструментів і штучного інтелекту.

Водночас університет реалізує підхід до відкритої науки, який поєднує максимальну доступність знань із відповідальним управлінням дослідницькими даними. Це передбачає системну інтеграцію принципів FAIR і CARE з особливою увагою до роботи з чутливими даними, вразливими групами та дослідницькими контекстами, пов'язаними з війною. У цій логіці відкритість постає як керований процес, що поєднує прозорість, етичну відповідальність і безпеку.

Ключові напрями дії:

- запровадження інституційної політики відкритої науки як обов'язкової рамки для всіх дослідницьких проєктів із інтеграцією принципів FAIR і CARE у нормативні документи та процедури управління даними;
- запровадження планів управління даними та практик, що сприяють відтворюваності результатів досліджень, як стандартну вимогу організації наукового процесу;
- розвиток системи відповідального управління даними, що передбачає оцінювання ризиків і належну роботу з чутливими даними;
- інтеграція принципів відкритої науки в підготовку здобувачів вищої освіти та дослідників із фокусом на формування відповідних компетентностей;
- підтримка відкритих моделей поширення знань і забезпечення інтеграції результатів досліджень у міжнародні відкриті наукові екосистеми;
- утвердження добросовісних практик наукового видавництва та запобігання недобросовісним практикам поширення наукових результатів.

Очікувані результати до 2030 року:

- відкрита наука функціонує як обов'язковий інституційний стандарт реалізації всіх дослідницьких проєктів;
- забезпечено системне застосування планів управління даними та практик, що сприяють відтворюваності досліджень;
- упроваджено інституційні механізми відповідального управління даними, які забезпечують баланс між відкритістю та безпекою;
- дослідники володіють практичними компетентностями відкритої науки;
- результати досліджень БДПУ інтегровані до міжнародних відкритих наукових екосистем і придатні до повторного використання;
- сформовано дослідницьку культуру, у якій відкритість поєднується з етичною відповідальністю, добросесністю та усвідомленням ризиків.

Ціль 2.2. Відповідальні дослідження, орієнтовані на суспільний вплив і сталий розвиток

БДПУ формує модель досліджень, у якій відповідальність утверджується як невід'ємна характеристика наукової діяльності. Дослідження університету спрямовані не лише на створення нових знань, а й на усвідомлення їхніх потенційних наслідків, етичних обмежень і суспільної значущості.

Ця модель реалізується на засадах відповідальних досліджень та інновацій, що передбачають системну інтеграцію етичних, соціальних і безпекових аспектів на всіх етапах наукового процесу – від формування дослідницьких питань до впровадження результатів. Цілі сталого розвитку визначають стратегічні орієнтири наукової діяльності, а взаємодія з суспільством виступає ключовим механізмом формування релевантного дослідницького порядку денного.

Ключові напрями дії:

- інтеграція принципів відповідальних досліджень та інновацій у дослідницькі практики через обов'язкове врахування етичних, соціальних і безпекових аспектів на всіх етапах наукового процесу;
- інституціоналізація етичної експертизи та системної оцінки ризиків, зокрема в дослідженнях, пов'язаних із чутливими даними, вразливими групами та потенційним подвійним використанням результатів;
- інтеграція Цілей сталого розвитку у формування дослідницьких пріоритетів і оцінювання результатів досліджень;
- розвиток практик залучення стейкхолдерів до формування дослідницьких порядків денних, співтворення знань та впровадження результатів досліджень;
- підтримка громадянської науки та інших форм участі суспільства в дослідницькому процесі;
- урахування етичних, соціальних і методологічних аспектів використання штучного інтелекту в дослідженнях, зокрема питання відповідальності, упередженості та достовірності результатів;
- інтеграція етики, соціальної відповідальності та принципів наукової добросесності в підготовку дослідників;

- розвиток практик відкритої наукової комунікації та популяризації результатів досліджень, зокрема взаємодія з медіа та іншими публічними платформами, для забезпечення їх доступності, зрозумілості та суспільного впливу.

Очікувані результати до 2030 року:

- відповідальні дослідження функціонують як інституційний стандарт наукової діяльності університету;
- етична експертиза та оцінка ризиків інтегровані у всі ключові дослідницькі процеси;
- дослідницькі пріоритети університету системно узгоджені з Цілями сталого розвитку;
- забезпечено системне залучення стейкхолдерів до формування та реалізації дослідницьких проєктів;
- результати досліджень БДПУ орієнтовані на вирішення суспільно значущих проблем, зокрема в контексті відновлення та розвитку України;
- дослідники і студенти володіють компетентностями у сфері етики, відповідальних досліджень, оцінки ризиків і відповідального використання цифрових технологій та штучного інтелекту;
- посилюється роль БДПУ як інституції, що поєднує наукову діяльність, суспільну взаємодію та практичне реагування на виклики відновлення і розвитку;
- результати досліджень є доступними, зрозумілими та системно представленими у публічному просторі, зокрема в медіа, й активно використовуються різними цільовими аудиторіями – академічною спільнотою, освітнім сектором, органами влади та широкою громадськістю.

Ціль 2.3. Оцінювання досліджень та розвиток академічних кар'єр на засадах якості, відкритості та відповідальності

БДПУ здійснює системну трансформацію підходів до оцінювання досліджень і розвитку академічних кар'єр, переходячи від вузько бібліометричних критеріїв до багатовимірної моделі, що визнає різноманіття наукового внеску та враховує якість, відкритість, добросовісність, міждисциплінарність і суспільний вплив досліджень.

У цій моделі оцінювання постає як ключовий інституційний механізм, що формує дослідницьку поведінку та визначає систему стимулів у науці. Відповідно, принципи відкритої науки та відповідальних досліджень інтегруються в критерії оцінювання, процедури найму та академічного просування, забезпечуючи узгодженість між практиками здійснення досліджень і підходами до їх оцінювання.

Трансформація реалізується відповідно до міжнародних зобов'язань університету як підписанта DORA, CoARA, Європейської хартії дослідників та Кодексу поведінки щодо найму дослідників, а також ініціативи «More Than Our Rank». Водночас враховується унікальність функціонування БДПУ як «університету без стін», зокрема потреба підтримки дослідників у розподіленому середовищі.

Ключові напрями дії:

- розроблення та реалізація інституційного Плану дій CoARA як комплексної дорожньої карти реформування системи оцінювання, зокрема аудит чинних практик і їх поетапну трансформацію;

- упровадження якісних і нарративних підходів до оцінювання (зокрема нарративних резюме), що дають змогу оцінювати реальний внесок дослідника та університету, а не лише кількісні показники;

- інтеграція критеріїв відкритої науки, відповідальних досліджень, міждисциплінарності та суспільного впливу в процедури оцінювання, найму та кар'єрного просування;

- визнання широкого спектру наукових результатів, зокрема дослідницькі дані, програмне забезпечення, освітні продукти, аналітичні матеріали та політичні рекомендації;

- гармонізація процедур найму, оцінювання та просування з принципами Європейської хартії дослідників і Кодексу поведінки щодо найму, забезпечення їх прозорості, передбачуваності та справедливості;

- упровадження підходів прозорого представлення використання штучного інтелекту в дослідженнях, зокрема через структуровані формати опису внеску;

- створення умов для розвитку різних траєкторій академічних кар'єр з урахуванням потреб дослідників на початковому етапі та викликів роботи в умовах невизначеності.

Очікувані результати до 2030 року:

- розроблений та повністю інтегрований інституційний План дій CoARA як ключовий інструмент інституційної політики;

- оцінювання досліджень системно базується на якісних характеристиках наукового внеску, що зменшує залежність від формальних кількісних показників і ризику недобросовісних практик;

- критерії відкритої науки та відповідальних досліджень інтегровані у всі процедури оцінювання, найму та академічного просування;

- забезпечено визнання різних форм наукового внеску та результатів досліджень у системі оцінювання;

- процедури найму та кар'єрного розвитку відповідають європейським стандартам прозорості, справедливості та інклюзивності.

Ціль 2.4. Розвиток дослідницької інфраструктури та цифрової екосистеми відкритої науки

БДПУ формує інтегровану, розподілену дослідницьку інфраструктуру, що забезпечує повний цикл роботи з науковими результатами – від створення й обробки даних до їх збереження, поширення та повторного використання. Інфраструктура розглядається не як сукупність окремих цифрових сервісів, а як узгоджена система, що уможливує здійснення досліджень у розподіленому середовищі. У цій моделі застосування цифрових інструментів і сервісів забезпечує безперервність наукової діяльності незалежно від фізичної локалізації, що набуває особливого значення в

умовах обмеженого доступу до матеріальної інфраструктури та фрагментації академічних спільнот.

Інфраструктура підтримує реалізацію відкритої науки та відповідальних досліджень, створює умови для впровадження нових підходів до оцінювання. Це забезпечує доступність, інтегрованість, відтворюваність і контрольоване управління даними.

Ключові напрями дії:

- розвиток інтегрованої дослідницької інфраструктури відкритої науки, що охоплює інституційні репозиторії публікацій і даних, а також інституційне сховище дослідницьких даних як базовий елемент, який забезпечує їх довгострокове зберігання, документування, доступ і повторне використання;
- розвиток безпечних цифрових середовищ для роботи з чутливими та обмеженими даними, зокрема механізмів контролю доступу й диференційованого використання;
- підтримка інституційних видавничих ініціатив і відкритих наукових журналів як складника цифрової дослідницької екосистеми.

Очікувані результати до 2030 року:

- функціонує інституційна цифрова інфраструктура, що забезпечує зберігання, доступ і повторне використання наукових публікацій та дослідницьких даних;
- інституційне сховище дослідницьких даних використовується в проєктах як стандартний інструмент роботи з ними;
- створено базові механізми безпечної роботи з чутливими й обмеженими даними, зокрема контроль доступу;
- університетські цифрові сервіси інтегровані з міжнародними науковими платформами в обсязі, необхідному для забезпечення видимості результатів досліджень;
- інструменти інфраструктури підтримують прозорість і відтворюваність досліджень та можуть використовуватися в процедурах оцінювання;
- дослідники використовують цифрові інструменти управління даними в повсякденній дослідницькій практиці;
- забезпечено безперервність збереження й доступу до наукових результатів в умовах обмеженого доступу до фізичної інфраструктури.

Ціль 2.5. Глобальна інтеграція, партнерства та інновації в дослідженнях

БДПУ розвиває інтеграцію до європейського та глобального дослідницького простору як «університет без стін» – відкрити, розподілену інституцію, що функціонує через мережеву взаємодію із закордонними партнерами. У цій моделі міжнародна співпраця є базовим механізмом здійснення досліджень, обміну знаннями та розвитку академічного середовища.

Інтеграція у глобальний науковий простір ґрунтується на розвитку відкритої та відповідальної науки, сучасних підходах до оцінювання досліджень і використанні цифрової інфраструктури, що забезпечує участь університету в міжнародних дослідницьких процесах незалежно від фізичної локалізації.

Університет орієнтується на формування стратегічних партнерств і активну участь у міжнародних дослідницьких ініціативах, зосереджуючись на напрямках власної експертизи та забезпечуючи внесок у вирішення актуальних викликів, зокрема пов'язаних із відновленням України.

Ключові напрями дії:

- участь у міжнародних дослідницьких програмах і консорціумах та розвиток довгострокових партнерств з університетами, дослідницькими центрами й громадами;

- підтримка міждисциплінарних і прикладних досліджень, орієнтованих на вирішення суспільно значущих завдань, зокрема у сферах збереження й відновлення дослідницької спроможності університетів та підтримки академічних спільнот;

- залучення зовнішнього фінансування досліджень і диверсифікація його джерел;

- розвиток відкритих форм співпраці, зокрема співтворення знань і взаємодію з громадами та іншими стейкхолдерами;

- участь і лідерство БДПУ в ініціативах, спрямованих на об'єднання української наукової діаспори, зокрема через розвиток платформи, які консолідують українських дослідників у світі.

Очікувані результати до 2030 року:

- університет системно бере участь у міжнародних дослідницьких проектах і програмах;

- сформовано розгалужену мережу сталих партнерств із університетами, дослідницькими центрами, органами влади та громадянським суспільством;

- забезпечено регулярне залучення зовнішнього та міжнародного фінансування досліджень;

- БДПУ відіграє ключову роль у розвитку ініціативи «Українська наукова діаспора» та інтегрований у співпрацю з глобальною мережею українських дослідників;

- університет функціонує як надійний партнер у міжнародній співпраці, зокрема у напрямках, пов'язаних із відновленням і розвитком України.

Загальний очікуваний ефект пілону

Реалізація цього пілону забезпечує системну трансформацію дослідницької діяльності БДПУ, у межах якої відкрита наука, відповідальні дослідження, оновлені підходи до оцінювання та цифрова інфраструктура функціонують як узгоджені компоненти єдиної моделі.

Університет посилює спроможність здійснювати дослідження, що поєднують наукову якість, відкритість, етичну відповідальність і суспільну релевантність, а також забезпечує умови для їх збереження, використання та оцінювання.

Це дає змогу БДПУ функціонувати як «університет без стін» – через мережеву взаємодію з партнерами, участь у міжнародних дослідницьких процесах і використання цифрових інструментів, що забезпечують безперервність наукової діяльності в умовах невизначеності.

У такій моделі університет робить внесок у відновлення системи вищої освіти і науки України, збереження дослідницької спроможності академічних спільнот та вирішення суспільно значущих завдань.

Пілон 3. СУСПІЛЬНА МІСІЯ ТА ЦІННІСНА ІДЕНТИЧНІСТЬ

Стратегічна рамка

У моделі «університету без стін» виховна діяльність і третя місія набувають статусу фундаментального способу існування БДПУ. Він постає як ціннісний осередок і надійна опора для громади, що функціонує як наживо, так і дистанційно.

БДПУ формує цілісну соціокультурну екосистему, у якій виховна діяльність інтегрована в освітній процес, студентське життя та взаємодію з громадами. Така інтеграція забезпечує збереження ідентичності, розвиток громадянських компетентностей і посилення соціальної згуртованості.

БДПУ трансформується з територіально обмеженої інституції у посттериторіальну академічну спільноту, єдність якої ґрунтується на спільних цінностях, етичних стандартах і культурі «університетської родини». Його діяльність спрямована на підготовку фахівців, які є не лише професіоналами, а й лідерами змін, здатними відповідати на виклики війни та повоєнного відновлення.

У цьому контексті утверджуються принципи інклюзивності, демократичного лідерства та взаємоповаги, формується безпечний простір, у якому ментальне благополуччя та взаємопідтримка є базовими стандартами спільноти. Університет водночас виступає простором пам'яті та стратегування майбутнього – амбасадором українських цінностей і експертним хабом з питань реінтеграції рідного регіону.

В основі розвитку БДПУ лежать ключові цінності: національна стійкість, відповідальне лідерство, академічна добросовісність та інклюзивність. На їх основі формується відкрита система партнерства, у якій здобувачі, викладачі та випускники об'єднуються в професійну мережу задля спільного служіння суспільству. Реалізація цієї місії перетворює географічну розосередженість спільноти на стратегічну перевагу – мережу міжкультурного обміну та соціальної взаємодії. У підсумку БДПУ утверджується як надійний партнер громад і держави, що надихає на зміни, плекає людський капітал і забезпечує сталий розвиток вільної, демократичної України, зберігаючи водночас живий інтелектуальний зв'язок із українським Приазов'ям.

Ціль 3.1. Збереження та посилення єдності «університетської родини» як носія культурно-інтелектуального коду Північного Приазов'я

БДПУ трансформується з територіально обмеженої інституції у посттериторіальну академічну спільноту, єдність якої ґрунтується на спільній національній ідентичності, цінностях і непохитних етичних стандартах. Така трансформація забезпечує збереження та посилення унікальної культури «університетської родини» в умовах фізичної розосередженості, а також безперервність культурно-інтелектуального розвитку українського Приазов'я.

У цій моделі університет виступає простором консолідації спільноти, що об'єднує людей навколо цінностей взаємопідтримки, служіння громаді та спільної участі у відбудові країни в умовах війни та повоєнного відновлення.

Ключові напрями дії:

- плекання та інституційне закріплення цінностей «університетської родини» як основи внутрішньої культури університету;
- інтеграція національно-патріотичного виховання в освітній процес як інструменту збереження українського культурного коду та підготовки фахівців, здатних до відбудови регіону і держави;
- розвиток інклюзивного середовища та посилення системи соціального супроводу здобувачів освіти, зокрема пільгових категорій;
- створення та підтримка єдиного календаря подій «університетської родини» (онлайн та офлайн) як інструменту згуртування спільноти;
- розвиток горизонтальних зв'язків і відкритої комунікації між здобувачами, викладачами та випускниками, зокрема практик наставництва та партнерства.

Очікувані результати до 2030 року:

- збережено та примножено корпоративні традиції БДПУ як основу його ціннісної ідентичності;
- забезпечено високий рівень національної самоідентифікації здобувачів освіти та сформовано громадянську відповідальність випускників;
- функціонує комплексна система соціальної підтримки здобувачів освіти, зокрема пільгових категорій;
- впроваджено ефективну систему наставництва як механізму передавання досвіду та підтримки академічної спільноти;
- створено дієвий комунікаційний простір для регулярної взаємодії та координації діяльності у гібридному форматі з високим рівнем залученості учасників;
- сформовано активну професійну мережу, що об'єднує здобувачів різних років навчання та випускників для обміну досвідом і взаємної підтримки.

Ціль 3.2. Розбудова гібридної інфраструктури та мобільного багатокampusного середовища БДПУ

БДПУ трансформується у високотехнологічну, безпечну та мобільну екосистему, що інтегрує цифрове середовище з мережею партнерських хабів. Така модель забезпечує безперервність діяльності академічної спільноти, активне студентське життя та збереження суб'єктності університету як культурно-інтелектуального центру Приазов'я незалежно від географії перебування його учасників.

Гібридна інфраструктура університету функціонує як цілісне багатокampusне середовище, у якому фізичні простори, цифрові сервіси та мережеві взаємодії утворюють єдину систему підтримки навчальної, соціальної та культурної діяльності.

Ключові напрями дії:

- розбудова мережі фізичних майданчиків присутності (коворкінгів, брендovаних хабів, представництв) у громадах й університетах-партнерах як просторів для живої взаємодії, спільної роботи та реалізації культурних ініціатив;
- використання географічної розосередженості академічної спільноти як системи мікрокампусів для розширення національної присутності та впливу університету;
- розвиток віртуального кампусу 24/7, що забезпечує повний доступ до освітніх, адміністративних і соціальних сервісів («університет у смартфоні») з будь-якої точки світу;
- впровадження програм академічної мобільності та психосоціальної підтримки для подолання ізоляції здобувачів освіти, зокрема внутрішньо переміщених осіб і тих, хто перебуває у складних життєвих обставинах;
- адаптація інтелектуального контенту університету до потреб різних цільових аудиторій (вступників, здобувачів освіти, стейкхолдерів, міжнародних партнерів і донорів), зокрема оптимізація форматів для цифрових платформ;
- посилення ролі студентського самоврядування як повноцінного партнера в управлінні університетом і розвитку горизонтальних зв'язків;
- створення інституційної платформи підтримки студентських медіапроектів (подкастів, відеоблогів, контенту для соціальних мереж).

Очікувані результати до 2030 року:

- функціонує розгалужена мережа регіональних хабів як центрів освітньої, культурної та соціальної активності університетської спільноти;
- забезпечено повний цифровий доступ до сервісів університету, що гарантує безперервність діяльності в гібридному форматі;
- розширено географію впливу БДПУ на національному рівні;
- сформовано інклюзивне середовище, що забезпечує ефективну адаптацію та інтеграцію здобувачів освіти, зокрема внутрішньо переміщених осіб, у спільноту «університетської родини»;
- забезпечено релевантність і адресність комунікації університету для різних цільових аудиторій;
- органи студентського самоврядування мають реальний вплив на прийняття стратегічних рішень розвитку університету;
- підвищено конкурентоспроможність здобувачів освіти завдяки їх готовності працювати у гнучкому, мобільному середовищі та реалізовуватися в різних регіонах України.

Ціль 3.3. Розвиток міжкультурного діалогу

БДПУ формує інклюзивне середовище міжкультурної взаємодії, що забезпечує успішну адаптацію здобувачів освіти в різних соціокультурних контекстах. У цій моделі вимушена географічна розосередженість спільноти трансформується у стратегічну перевагу – мережу амбасадорів, які репрезентують університет, утворюють цінності толерантності, поваги до різноманіття та солідарності, зберігаючи водночас стійкий зв'язок із «університетською родиною».

Міжкультурний діалог розглядається як важливий інструмент соціальної інтеграції, професійного становлення та формування глобальних компетентностей здобувачів освіти.

Ключові напрями дії:

- реалізація проєктів соціальної дії, спрямованих на інтеграцію здобувачів освіти, зокрема внутрішньо переміщених осіб і тих, хто перебуває за кордоном, у місцеві громади в Україні та країнах перебування;

- підготовка здобувачів освіти як амбасадорів культурної дипломатії, здатних професійно репрезентувати ідентичність Північного Приазов'я та українські цінності в міжнародному середовищі;

- створення розмовних клубів, інтерактивних платформ і залучення іноземних волонтерів для подолання мовного бар'єру;

- організація онлайн-заходів (зокрема «Дні культур», «Марафон ідентичностей»), що сприяють обміну досвідом щодо перебування здобувачів освіти в різних культурних середовищах і зміцненню єдності університетської спільноти.

Очікувані результати до 2030 року:

- здобувачі освіти виступають активними лідерами змін та ініціаторами соціальних проєктів у громадах за місцем свого перебування;

- географічна розосередженість спільноти трансформована у стійку мережу міжкультурного та професійного обміну;

- випускники володіють міжкультурними та комунікативними компетентностями, що забезпечують їхню конкурентоспроможність у міжнародному професійному середовищі;

- забезпечено сталий доступ академічної спільноти до міжнародного досвіду, зокрема через взаємодію з провідними університетами та участь у грантових програмах.

Ціль 3.4. БДПУ як інтелектуальна платформа збереження культурної ідентичності українського Північного Приазов'я

БДПУ утверджує себе як унікальний університет-амбасадор, що забезпечує збереження, осмислення та трансляцію культурної ідентичності українського Північного Приазов'я незалежно від фізичного розташування. Університет трансформується у ключовий простір пам'яті та стратегування майбутнього регіону. Незламність академічної спільноти, її експертність у питаннях деокупації та реінтеграції, а також здатність до збереження й відтворення культурної спадщини формують його унікальну конкурентну позицію в освітньому та суспільному просторі.

Ключові напрями дії:

- оновлення візуального образу університету відповідно до моделі «університету без стін», що транслює стійкість, сучасність і ціннісну визначеність;

- акумуляція, систематизація та інтерпретація знань про історію і культуру регіону з утвердженням університету як стратегічного партнера держави в питаннях деокупації та реінтеграції;

- реалізація культурно-освітніх і просвітницьких проєктів, спрямованих на популяризацію українського Північного Приазов'я в Україні та світі;
- розвиток цифрових платформ пам'яті, електронних архівів і відкритих ресурсів для збереження та доступності культурної спадщини регіону;
- залучення здобувачів освіти до дослідження, осмислення та популяризації культурної спадщини.

Очікувані результати до 2030 року:

- сформовано впізнаваний і цілісний образ БДПУ як сучасної, надійної та ціннісно-орієнтованої інституції;
- університет функціонує як ключовий експертний хаб з питань реінтеграції та комплексного розвитку українського Північного Приазов'я;
- посилюється соціокультурний вплив університету через реалізацію масштабних регіональних просвітницьких ініціатив;
- забезпечується системне збереження та відкрита доступність історичної пам'яті через сучасні цифрові архіви та платформи;
- здобувачі освіти виступають активними суб'єктами збереження та просування культурної спадщини рідного краю.

Ціль 3.5. Формування відкритої екосистеми соціальної стійкості, ментального благополуччя та партнерської взаємодії

БДПУ трансформується в простір безпеки, підтримки та спільної дії. В умовах тривалої нестабільності університет бере на себе відповідальність за збереження ключової цінності – людського потенціалу.

Формується відкрита екосистема, у якій ментальне благополуччя, взаємопідтримка, фізичне здоров'я та екологічна відповідальність стають фундаментом стійкості та розвитку академічної спільноти. БДПУ постає як надійний партнер для громад, що надихає на зміни та створює умови для відновлення і зміцнення кожного члена «університетської родини».

Ключові напрями дії:

- розбудова комплексної екосистеми ментального благополуччя, зокрема через цифровізацію психологічної підтримки та впровадження програм взаємодопомоги («рівний – рівному»);
- інтеграція фізичної активності, здоров'язбережувальних практик і ековолонтерства в корпоративну культуру як інструментів згуртованості та формування екологічної відповідальності;
- трансформація університету в інтелектуальний і культурний хаб для громад через реалізацію відкритих освітніх і просвітницьких проєктів;
- синхронізація виховного простору університету з європейськими підходами через участь у спільних ініціативах, мобільність і міжнародну співпрацю;
- розширення стратегічних партнерств із медичними, соціальними та гуманітарними організаціями для забезпечення сталого розвитку спільноти.

Очікувані результати до 2030 року:

- сформовано дієву систему психосоціальної підтримки, що сприяє стабільному ментальному стану членів академічної спільноти;
- інтегровано цінності фізичної активності, здорового способу життя та екологічної свідомості в щоденну культуру університету;
- БДПУ виступає активним суб'єктом розвитку громад, посилюючи свій вплив на соціальний і культурний простір;
- сформовано стійку мережу професійної та соціальної підтримки за участі стейкхолдерів, партнерів і випускників;
- підвищено рівень згуртованості, взаємодовіри та соціальної відповідальності в університетській спільноті.